Downloaded via the EU tax law app / web

62016CJ0189
DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 7 december 2017 (*1)

”Begäran om förhandsavgörande – Social trygghet för migrerande arbetstagare – Förordning (EEG) nr 1408/71 – Artikel 46.2 – Artikel 47.1 d – Artikel 50 – Garantipension – Minimiförmån – Beräkning av pensionsrättigheter”

I mål C?189/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Högsta förvaltningsdomstolen (Sverige) genom beslut av den 23 mars 2016, som inkom till domstolen den 4 april 2016, i målet

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

mot

Pensionsmyndigheten,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.L. da Cruz Vilaça samt domarna E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger och F. Biltgen (referent),

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 9 mars 2017,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

–

Pensionsmyndigheten, genom M. Westberg, M. Irving och A. Svärd, samtliga i egenskap av ombud,

–

Sveriges regering, genom A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson och L. Swedenborg, samtliga i egenskap av ombud,

–

Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Pavliš och J. Vlá?il, samtliga i egenskap av ombud,

–

Europeiska kommissionen, genom K. Simonsson och D. Martin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 3 maj 2017 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1

Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 46.2 och artikel 47.1 d i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996 (EGT L 28, 1997, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 1606/98 av den 29 juni 1998 (EGT L 209, 1998, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1408/71).

2

Begäran har framställts i ett mål mellan Boguslawa Zaniewicz-Dybeck och Pensionsmyndigheten (Sverige). Målet gäller beviljande av garantipension enligt det allmänna svenska pensionssystemet.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3

Under avdelning III, som har rubriken ”Särskilda bestämmelser för olika slag av förmåner”, återfinns kapitel 3 i förordning nr 1408/71. Detta kapitel 3 har rubriken ”Ålderdom och dödsfall (pensioner)” och innehåller artiklarna 44–51a.

4

Artikel 44 i samma förordning har rubriken ”Allmänna bestämmelser om beviljande av förmåner till anställda eller egenföretagare som har omfattats av lagstiftningen i två eller flera medlemsstater”. I artikel 44.1 stadgas följande:

”Rätten till förmåner för en anställd eller egenföretagare som har omfattats av två eller flera medlemsstaters lagstiftning, eller för hans efterlevande, skall fastställas enligt bestämmelserna i detta kapitel.”

5

Artikel 45 i förordning nr 1408/71 har rubriken ”Beaktande av försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt de lagstiftningar som en anställd eller egenföretagare har omfattats av, för att få, bibehålla eller återfå rätt till förmåner”. I artikel 45.1 föreskrivs följande:

”Om en medlemsstats lagstiftning för förvärv, bibehållande eller återfående av rätten till förmåner enligt ett system som inte är ett särskilt system som avses i punkt 2 eller 3 kräver att försäkrings- eller bosättningsperioder har fullgjorts, skall den behöriga institutionen i den medlemsstaten, i förekommande fall, beakta försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt andra medlemsstaters lagstiftning oavsett om sådana perioder har fullgjorts enligt ett allmänt system eller enligt ett särskilt system och oavsett om så skett som anställd eller som egenföretagare.

Dessa perioder skall därvid beaktas som om de hade fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.”

6

I artikel 46 i förordningen, som har rubriken ”Beviljande av förmåner”, föreskrivs följande:

”1. Om de villkor som krävs enligt en medlemsstats lagstiftning för rätt till förmåner har uppfyllts utan tillämpning av artikel 45 eller artikel 40.3, skall följande regler gälla:

a)

Den behöriga institutionen skall beräkna det förmånsbelopp som skall utbetalas

i)

å ena sidan, endast enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar,

ii)

å andra sidan, enligt punkt 2.

…

2. Om villkoren i en medlemsstats lagstiftning för rätt till förmåner uppfylls endast efter tillämpning av artikel 45 och/eller artikel 40.3 skall följande regler tillämpas:

a)

Den behöriga institutionen skall beräkna det teoretiska beloppet för den förmån som personen skulle kunna göra anspråk på om alla försäkrings- och/eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt lagstiftningen i de medlemsstater som den anställde eller egenföretagaren har omfattats av hade fullgjorts i den medlemsstaten och enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar den dag då förmånen beviljas. Om förmånens belopp enligt den lagstiftningen inte är beroende av de fullgjorda periodernas längd, skall detta belopp anses utgöra det teoretiska belopp som avses i detta stycke.

b)

Den behöriga institutionen skall sedan fastställa förmånens faktiska belopp på grundval av det teoretiska belopp som avses i föregående stycke enligt proportionen mellan längden av de försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts innan försäkringsfallet inträffar enligt den lagstiftning som denna institution tillämpar och den totala längden av de försäkrings- och bosättningsperioder som har fullgjorts enligt alla de berörda medlemsstaternas lagstiftningar innan försäkringsfallet inträffade.

3. Personen skall ha rätt till det högsta beloppet som har beräknats enligt punkt 1 och 2, från den behöriga institutionen i varje medlemsstat utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om minskning, innehållande eller indragning, som gäller enligt den lagstiftning enligt vilken förmånen skall utbetalas.

I förekommande fall skall den jämförelse som skall göras stå i relation till de belopp som har fastställts efter tillämpningen av nämnda bestämmelser.

…”

7

Artikel 47 i förordningen har rubriken ”Tilläggsbestämmelser för beräkning av förmåner”. Artikel 47.1 d har följande lydelse:

”Vid beräkningen av det teoretiska belopp och det prorata-belopp som avses i artikel 46.2 skall följande regler gälla:

…

d)

Om förmåner enligt en medlemsstats lagstiftning beräknas på grundval av storleken av inkomster, avgifter eller ökningar, skall denna stats behöriga institution fastställa de inkomster, avgifter och ökningar som skall beaktas med avseende på försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt andra medlemsstaters lagstiftning på grundval av de genomsnittliga inkomster, avgifter eller ökningar som har godtagits med avseende på de försäkringsperioder som har fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.

…”

8

Artikel 50 i förordning nr 1408/71, med rubriken ”Beviljande av ett tillägg när det totala förmånsbeloppet enligt de olika medlemsstaternas lagstiftningar inte uppgår till det fastställda minimibeloppet i den stat inom vars territorium mottagaren är bosatt”, har följande lydelse:

”En förmånstagare på vilken [kapitel 3 i förordning nr 1408/71] är tillämpligt får inte, i den stat inom vars territorium han är bosatt och enligt vars lagstiftning en förmån utges till honom, beviljas en förmån som är mindre än den minimiförmån som har fastställts enligt denna lagstiftning för en försäkrings- eller bosättningsperiod som är lika med alla försäkringsperioder som har beaktats vid betalning enligt bestämmelserna i de föregående artiklarna. Den behöriga institutionen i denna stat skall under den tid han är bosatt inom dess territorium om det behövs betala ut ett tillägg till honom som uppgår till skillnaden mellan det totala förmånsbelopp som skall betalas ut enligt [kapitel 3 i förordning nr 1408/71] och minimiförmånsbeloppet.”

Svensk rätt

9

Det allmänna svenska pensionssystemet består av tre delar, nämligen inkomstpension, tilläggspension och garantipension.

10

Inkomstpensionen och tilläggspensionen är inkomstgrundade pensioner. Inkomstpensionen baseras på intjänade pensionsrätter medan tilläggspensionen är en pension för personer födda år 1953 eller tidigare som utges med stöd av det system för pension som gällde i Sverige före år 2003. Inkomstpensionen och tilläggspensionen är väsentligen avgiftsfinansierade.

11

Garantipensionen däremot är ett grundskydd som riktas till dem som haft låga eller inga inkomster. Den baseras på bosättning och är skattefinansierad. Garantipensionen tillkom genom ändringar i det svenska pensionssystemet under 1990-talet och ersatte den tidigare folkpensionen.

12

Garantipensionsbeloppet fastställs utifrån andra pensionsinkomster. Den minskas gradvis med hänsyn till inkomstpension, tilläggspension och vissa andra förmåner.

13

De nationella bestämmelser om garantipension som är relevanta för det aktuella målet finns i lagen (1998:702) om garantipension, vilken har ersatts av socialförsäkringsbalken (2010:110) (nedan kallad SFB).

14

Enligt 55 kap. 8 och 10 §§ SFB gäller följande. Garantipension är grundskyddet i den allmänna svenska ålderspensionen. Garantipensionen är beroende av försäkringstid och kan lämnas till den som saknar inkomstgrundad ålderspension och den vars inkomstgrundade ålderspension inte överstiger ett visst belopp.

15

I 67 kap. 2 § SFB föreskrivs att garantipension till en försäkrad som är född år 1938 eller senare kan lämnas om han eller hon har en försäkringstid om minst tre år.

16

I 67 kap. 4 § SFB föreskrivs att garantipension får tas ut tidigast från och med den månad då den försäkrade fyller 65 år.

17

I 67 kap. 11 § SFB föreskrivs att vid beräkning av försäkringstid beaktas endast tid från och med det kalenderår då den pensionssökande har uppnått 16 års ålder till och med det kalenderår då han eller hon har fyllt 64 år.

18

I 67 kap. 15 § SFB föreskrivs att till grund för beräkning av garantipension ska ligga den inkomstgrundade ålderspension som den försäkrade har rätt till för samma år.

19

I 67 kap. 16 § SFB föreskrivs att med inkomstgrundad ålderspension enligt 67 kap. 15 § avses inkomstgrundad ålderspension enligt SFB före minskning som anges i vissa paragrafer och sådan allmän obligatorisk ålderspension enligt utländsk lagstiftning som inte är att likställa med garantipension enligt SFB.

20

Prisbasbeloppet – som används för att beräkna vissa sociala förmåner, däribland garantipensionen – definieras i 2 kap. 7 § SFB. Beloppet är indexerat i förhållande till det allmänna

prisläget. Prisbasbeloppet under det i målet aktuella året uppgick till 39400 svenska kronor (SEK) (ungefär 4137 euro).

21

I 67 kap. 23 § SFB föreskrivs att för den som är gift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,14 prisbasbelopp, ska den årliga garantipensionen vara 1,9 prisbasbelopp minskat med beräkningsunderlaget.

22

I 67 kap. 24 § SFB föreskrivs att för den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,14 prisbasbelopp gäller följande. Den årliga garantipensionen är 0,76 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp.

23

I 67 kap. 25 § SFB föreskrivs att för den som inte kan tillgodoräknas 40 års försäkringstid ska samtliga de prisbasbeloppsanknutna belopp som anges i 21–24 §§ avkortas till så stor andel som svarar mot kvoten mellan försäkringstiden och talet 40 (pro rata-beräkning).

24

Försäkringskassan (Sverige) har i ett rättsligt ställningstagande (2007:2) (nedan kallat ställningstagande 2007:2) kommit fram till följande. Vid en pro rata?beräkning av garantipension enligt 67 kap. 25 § SFB ska Försäkringskassan vid beräkning av det teoretiska belopp som föreskrivs i artikel 46.2 a i förordning nr 1408/71 tilldela varje försäkringsperiod som har fullgjorts i andra medlemsländer ett pensionsmässigt värde som motsvarar det genomsnittliga pensionsmässiga värdet av de svenska perioderna.

Målet vid Högsta förvaltningsdomstolen och tolkningsfrågorna

25

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck, som är polsk medborgare, föddes år 1940 och lämnade Polen för att bosätta sig i Sverige år 1980. Hon arbetade i Polen under 19 år och har bott i Sverige i 24 år och arbetat där i 23 år.

26

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck ansökte år 2005 om garantipension, men Försäkringskassan avslog hennes ansökan.

27

I omprövningsbeslut den 1 september 2008 vidhöll Försäkringskassan sitt beslut.

28

Eftersom Boguslawa Zaniewicz-Dybeck hade såväl svenska som polska försäkringsperioder, beräknade Försäkringskassan, enligt förordning nr 1408/71, hennes garantipension dels enligt nationella bestämmelser, dels enligt pro rata-principen i artikel 46.2 i förordningen.

29

Vid beräkningen av Boguslawa Zaniewicz-Dybecks garantipension enligt nationella bestämmelser, fastställde Försäkringskassan, enligt 67 kap. 25 § SFB och ställningstagande 2007:2, beräkningsunderlaget för garantipensionen med hjälp av en pro rata-beräkning. Vid beräkningen av det i artikel 46.2 a i förordning nr 1408/71 föreskrivna grundbeloppet, räknade Försäkringskassan inte med den polska pensionen som inkomstgrundad ålderspension. Istället gav Försäkringskassan hennes svenska inkomstgrundade pension om 75216 SEK (ungefär 7897 euro) för 24 års försäkringstid ett årligt värde av 3134 SEK (ungefär 329 euro) (75216 SEK/24). Detta belopp multiplicerades sedan med den för garantipensionen maximala försäkringstiden om 40 år. Försäkringskassan kom därigenom fram till ett fiktivt pensionsvärde på 125360 SEK (ungefär 13162 euro).

30

Mot bakgrund av denna beräkning fann Försäkringskassan att Boguslawa Zaniewicz-Dybecks inkomstgrundade ålderspension som enligt 67 kap. 15 § SFB utgör beräkningsunderlaget för garantipensionen, uppgick till ett för högt belopp för att garantipension skulle utgå.

31

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck överklagade beslutet hos Förvaltningsrätten i Stockholm (Sverige), som avslog överklagandet. Boguslawa Zaniewicz-Dybeck överklagade förvaltningsrättens dom hos Kammarrätten i Stockholm (Sverige), som också avslog överklagandet. Då överklagade hon kammarrättens avgörande hos Högsta förvaltningsdomstolen (Sverige).

32

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck har anfört bland annat följande. Garantipensionens teoretiska belopp ska beräknas enligt förordning 1408/71 utan tillämpning dels av artikel 47.1 d i förordningen, eftersom den svenska garantipensionen enbart beror på den sammanlagda försäkringsperiodens längd med avdrag för den redan fastställda svenska inkomstgrundade pensionen, dels av ställningstagande 2007:2, eftersom ställningstagandet missgynnar migrerande arbetstagare som uppbär låga inkomstpensioner från en annan medlemsstat.

33

Pensionsmyndigheten, som från och med den 1 januari 2010 tagit över ansvaret från Försäkringskassan, har anfört bland annat följande. Försäkringsperioder som har fullgjorts i en annan medlemsstat än Konungariket Sverige grundar rätt till pension från den medlemsstaten och då garantipensionen är av utfyllnadskaraktär skulle en pensionsberäkning utan tillämpning av artikel 47.1 d i förordning nr 1408/71 medföra att den pensionstagare som har försäkringsperioder i en annan medlemsstat än Konungariket Sverige överkompenseras. Att inte medge att de utländska försäkringsperioderna får tilldelas ett genomsnittligt pensionsmässigt värde skulle innebära att de utländska försäkringsperioderna får ett lägre värde än motsvarande svenska perioder.

34

Högsta förvaltningsdomstolen har understrukit att när den behöriga institutionen, det vill säga Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten, beräknar garantipensionen enligt artikel 46.2 a i förordning nr 1408/71, utförs denna beräkning så, att varje försäkringsperiod som har fullgjorts i ett annat medlemsland än Konungariket Sverige tilldelas ett fiktivt pensionsmässigt värde som motsvarar det genomsnittliga pensionsmässiga värdet av de svenska perioderna och som minskar

garantipensionen oavsett om den försäkrade arbetat eller inte under sin bosättning i den andra staten. Om den försäkrade har arbetat under sin utlandsbosättning och därigenom intjänat en pension som är högre än det av den behöriga institutionen beräknade fiktiva pensionsmässiga värdet innebär beräkningen en fördel för den försäkrade. Omvänt är det en nackdel för den försäkrade om denne inte arbetat i det andra medlemslandet eller den där intjänade pensionen är lägre än det av den behöriga institutionen beräknade fiktiva pensionsmässiga värdet.

35

Högsta förvaltningsdomstolen anser mot denna bakgrund att det är oklart hur garantipensionen ska beräknas. Frågan i målet är närmare bestämt om artikel 46.2 och artikel 47.1 d i förordning nr 1408/71 ska tillämpas vid beräkningen av denna pension och i så fall om försäkringsperioder som fullgjorts i en annan medlemsstat än Konungariket Sverige, enligt nämnda bestämmelser, kan tilldelas ett fiktivt pensionsmässigt värde som motsvarar det genomsnittliga värdet av de svenska perioderna vid fastställandet av beräkningsunderlaget. Om frågan besvaras nekande vill Högsta förvaltningsdomstolen få klarhet i huruvida man vid beräkningen av rätten till garantipension ska ta hänsyn till pensionsinkomster som den försäkrade uppbär i andra medlemsstater.

36

Mot denna bakgrund beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1)

Innebär bestämmelserna i artikel 47.1 d i förordning nr 1408/71 att försäkringsperioder som fullgjorts i ett annat EU-land kan, vid beräkning av den svenska garantipensionen, tilldelas ett pensionsmässigt värde som motsvarar det genomsnittliga värdet av de svenska perioderna när den behöriga institutionen företar en pro rata-beräkning enligt [artikel] 46.2 i samma förordning?

2)

Om fråga 1 besvaras nekande, kan den behöriga institutionen vid sin beräkning av rätten till garantipension ta hänsyn till pensionsinkomster som en försäkrad uppbär i annat EU-land utan att detta kommer i konflikt med bestämmelserna i förordning 1408/71?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

37

Högsta förvaltningsdomstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida förordning nr 1408/71 ska tolkas så, att när en medlemsstats behöriga institution beräknar en sådan förmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska den företa en pro rata-beräkning enligt artikel 46.2 i samma förordning och enligt artikel 47.1 d däri tilldela försäkringsperioder som den försäkrade fullgjort i en annan medlemsstat ett fiktivt genomsnittligt värde.

38

För att på ett ändamålsenligt sätt besvara Högsta förvaltningsdomstolens fråga, påpekar EU-domstolen inledningsvis att förordning nr 1408/71 inte innebär att det inrättas ett gemensamt system för social trygghet, utan de skilda nationella systemen får bestå och förordningen har till enda syfte att säkerställa samordning mellan de nationella systemen. Enligt fast rättspraxis har

medlemsstaterna således kvar sin befogenhet att reglera sina system för social trygghet (se, bland annat, dom av den 21 februari 2013, Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, punkt 35 och där angiven rättspraxis).

39

I avsaknad av en harmonisering på unionsnivå ankommer det följaktligen på lagstiftaren i varje medlemsstat att bestämma bland annat villkoren för rätten till förmåner (dom av den 21 februari 2013, Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, punkt 36 och där angiven rättspraxis).

40

Vid utövandet av denna befogenhet ska medlemsstaterna likväl iaktta unionsrätten, i synnerhet bestämmelserna i EUF-fördraget om rätten för varje unionsmedborgare att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (dom av den 21 februari 2013, Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, punkt 37 och där angiven rättspraxis).

41

Av artikel 45 i förordning nr 1408/71 framgår att om en medlemsstats lagstiftning för förvärv, bibehållande eller återfående av rätten till förmåner kräver att försäkringsperioder har fullgjorts, ska den behöriga institutionen i den medlemsstaten beakta försäkringsperioder som har fullgjorts enligt andra medlemsstaters lagstiftning som om de hade fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar. Med andra ord ska de försäkringsperioder som fullgjorts i olika medlemsstater läggas ihop.

42

Den behöriga institutionen ska i ett sådant fall, enligt artikel 46.2 a i förordning nr 1408/71, beräkna det teoretiska beloppet för den förmån som personen har rätt till som om alla de arbetsperioder som personen fullgjort i olika medlemsstater hade fullgjorts i den behöriga institutionens medlemsstat. Den behöriga institutionen ska sedan, enligt artikel 46.2 b, fastställa förmånens faktiska belopp på grundval av det teoretiska beloppet enligt proportionen mellan längden av de försäkrings- och/eller bosättningsperioder som har fullgjorts i den behöriga institutionens medlemsstat och den totala längden av de försäkrings- och/eller bosättningsperioder som har fullgjorts i de olika medlemsstaterna. Det är därvid fråga om pro rata-beräkningen.

43

I artikel 47 i förordning nr 1408/71 återfinns tilläggsbestämmelser för beräkningen av det teoretiska belopp och det pro rata-belopp som avses i artikel 46.2 i förordningen. I artikel 47.1 d i förordningen preciseras bland annat att om förmåner enligt en medlemsstats lagstiftning beräknas på grundval av storleken av inkomster, avgifter eller ökningar, ska denna stats behöriga institution fastställa de inkomster, avgifter och ökningar som ska beaktas med avseende på försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt andra medlemsstaters lagstiftning på grundval av de genomsnittliga inkomster, avgifter eller ökningar som har godtagits med avseende på de försäkringsperioder som har fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.

44

Under förhandlingen vitsordade den svenska regeringen att syftet med garantipensionen är att tillförsäkra de försäkrade en skälig levnadsnivå på så sätt att de garanteras en minimiinkomst som är större än det belopp som de skulle ha fått om de bara fick inkomstgrundad inkomstpension då den är för låg eller till och med obefintlig. Garantipensionen utgör således ett grundskydd i det

allmänna svenska pensionssystemet.

45

I punkt 15 i domen av den 17 december 1981, Browning (22/81, EU:C:1981:316), slog domstolen fast att det är fråga om en ”minimiförmån” i den mening som avses i artikel 50 i förordning nr 1408/71 när lagstiftningen i bosättningsstaten innehåller en specifik garanti som ska tillförsäkra dem som åtnjuter sociala trygghetsförmåner en minimiinkomst som överstiger storleken på de förmåner som de hade kunnat göra anspråk på enbart med stöd av fullgjorda försäkringsperioder och erlagda avgifter.

46

Det framgår därmed att den i det nationella målet aktuella garantipensionen – med beaktande av syftet med garantipensionen (se punkt 44 ovan) – utgör en minimiförmån som omfattas av artikel 50 i förordning nr 1408/71.

47

I likhet med vad generaladvokaten påpekat i punkt 47 i förslaget till avgörande, finner domstolen att eftersom förordning nr 1408/71 inte kräver att medlemsstaterna föreskriver minimiförmåner, och varje nationell lagstiftning därmed inte nödvändigtvis innehåller denna typ av förmån, kan artikel 46.2 i förordningen inte medföra några specifika och detaljerade regler för beräkningen av en sådan förmån.

48

Rätten till en sådan minimiförmån som den garantipension som är i fråga i det nationella målet ska således inte beräknas med stöd av artikel 46.2 eller artikel 47.1 d i förordning nr 1408/71, utan enligt de specifika reglerna i artikel 50 i förordningen och nationell tillämplig lagstiftning.

49

Det framgår av redogörelsen för omständigheterna i det nationella målet (se punkt 29 ovan) att vid beräkningen av Boguslawa Zaniewicz-Dybecks garantipension tillämpade den behöriga institutionen, enligt 67 kap. 25 § SFB, en pro rata-beräkningsmetod på hennes inkomst- och tilläggspensionsbelopp, vilka utgör beräkningsunderlaget för garantipensionen. Denna pro rata-beräkning är – såsom även generaladvokaten i huvudsak kommit fram till i punkterna 45 och 46 i förslaget till avgörande – av liknande slag som den som föreskrivs i artikel 46.2 a och b i förordning nr 1408/71. Vid den i artikel 46.2 föreskrivna pro rata-beräkningen räknade den behöriga institutionen vidare inte, enligt ställningstagande 2007:2, med Boguslawa Zaniewicz-Dybecks polska pension. Istället gav den behöriga institutionen, såsom föreskrivs i artikel 47.1 d i förordning nr 1408/71, hennes svenska inkomstgrundade pension ett årligt värde, och multiplicerade sedan detta belopp med den för garantipensionen maximala försäkringstiden om 40 år. Det framgår av begäran om förhandsavgörande att det belopp som räknats fram med hjälp av den nu beskrivna beräkningsmetoden, uppgick till ett för högt belopp för att garantipension skulle kunna utgå.

50

Såsom framgår av punkt 48 ovan kan en sådan beräkningsmetod grundad på artikel 46.2 och artikel 47.1 d i förordning nr 1408/71 inte godtas vid beräkningen av en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen.

51

Det ankommer på den behöriga institutionen att beräkna garantipensionen enligt bestämmelserna i artikel 50 i förordning nr 1408/71, jämförda med bestämmelserna i nationell lagstiftning, med undantag för 67 kap. 25 § SFB och ställningstagande 2007:2.

52

Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras på följande sätt. Förordning nr 1408/71 ska tolkas så, att när en medlemsstats behöriga institution beräknar en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen, ska den inte tillämpa vare sig artikel 46.2 eller artikel 47.1 d i förordningen. En sådan förmån ska beräknas enligt bestämmelserna i artikel 50 i förordning nr 1408/71, jämförda med bestämmelserna i nationell lagstiftning, dock utan tillämpning av nationella bestämmelser, såsom de som är aktuella i det nationella målet, angående pro rata-beräkningen.

Den andra frågan

53

Högsta förvaltningsdomstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida förordning nr 1408/71 ska tolkas så, att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning som föreskriver att den behöriga institutionen vid sin beräkning av en sådan förmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska ta hänsyn till samtliga pensionsinkomster som den försäkrade faktiskt uppbär i en eller flera andra medlemsstater.

54

Det ska understrykas att – såsom framgår av svaret på den första frågan – en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska beräknas enligt artikel 50 i förordning nr 1408/71 och tillämplig nationell lagstiftning.

55

Det framgår uttryckligen av de nationella bestämmelserna i SFB om garantipension – såsom dessa återges bland annat i punkt 19 ovan – att sådan obligatorisk ålderspension enligt andra medlemsstaters lagstiftning som inte är att likställa med garantipension ska ingå i beräkningsunderlaget för denna pension. Det framgår således att enligt tillämplig nationell lagstiftning ska den berörda medlemsstatens behöriga institution vid sin beräkning av garantipensionen ta hänsyn till pensionsinkomster som den försäkrade uppbär i andra medlemsstater.

56

Mot denna bakgrund ska det avgöras huruvida förordning nr 1408/71 – och närmare bestämt artikel 50 däri – utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning som föreskriver att den behöriga institutionen vid sin beräkning av en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska ta hänsyn till pensionsinkomster som den försäkrade uppbär i en annan medlemsstat.

57

Enligt fast rättspraxis avser artikel 50 i förordning nr 1408/71 de fall där förmånstagaren under

relativt kort period omfattats av lagstiftningarna i de stater där vederbörande arbetat, viket inneburit att det sammanlagda förmånsbeloppet från dessa stater inte gjort det möjligt för honom eller henne att uppnå en skälig levnadsnivå (dom av den 30 november 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, punkt 5, och av den 17 december 1981, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, punkt 12).

58

För att komma till rätta med denna situation, föreskrivs det i artikel 50 i förordning nr 1408/71 att när lagstiftningen i bosättningsstaten föreskriver en minimiförmån, ska denna stat betala ut ett tillägg till förmånstagaren som uppgår till skillnaden mellan det totala förmånsbelopp som ska betalas ut av de olika stater vars lagstiftning han eller hon omfattats av, och minimiförmånsbeloppet (dom av den 30 november 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, punkt 6).

59

Såsom även påpekats av generaladvokaten i punkt 59 i förslaget till avgörande, föreskrivs det således specifikt i artikel 50 i förordning nr 1408/71 att den behöriga institutionen vid sin beräkning av en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska ta hänsyn till de faktiska pensionsinkomster som den försäkrade uppbär i en annan medlemsstat.

60

Mot denna bakgrund ska den andra frågan besvaras på följande sätt. Förordning nr 1408/71 – och närmare bestämt artikel 50 däri – ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning som föreskriver att den behöriga institutionen vid sin beräkning av en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska ta hänsyn till samtliga pensionsinkomster som den försäkrade faktiskt uppbär i en eller flera andra medlemsstater.

Rättegångskostnader

61

Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

1)

Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 1606/98 av den 29 juni 1998, ska tolkas så, att när en medlemsstats behöriga institution beräknar en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen, ska den inte tillämpa vare sig artikel 46.2 eller artikel 47.1 d i nämnda förordning. En sådan förmån ska beräknas enligt bestämmelserna i artikel 50 i nämnda förordning, jämförda med bestämmelserna i nationell lagstiftning, dock utan tillämpning av nationella bestämmelser, såsom de som är aktuella i det nationella målet, angående pro rata-beräkningen.

2)

Förordning nr 1408/71, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt förordning nr 118/97, i dess lydelse enligt förordning nr 1606/98, – och närmare bestämt artikel 50 i nämnda förordning – ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning som föreskriver att den behöriga institutionen vid sin beräkning av en sådan minimiförmån som den i det nationella målet aktuella garantipensionen ska ta hänsyn till samtliga pensionsinkomster som den försäkrade faktiskt uppbär i en eller flera andra medlemsstater.

Da Cruz Vilaça

Levits

Borg Barthet

Berger

Biltgen

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 december 2017.

A. Calot Escobar

Justitiesekreterare

J. L. da Cruz Vilaça

Ordförande på femte avdelningen

(*1) Rättegångsspråk: svenska.